REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
*Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.*
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri:
In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
*Administrațiunea*, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 135. Brașov, Sâmbătă 17 (30) Iunie. 1900.

## Critica situațiune în China.

Priveliștea, ce o oferă adi evenimentele și luptele sângeróse din China, este ne mai pomenită în istoria lumei. „Imperiul ceresc“, care de patru deci de ani susține legături regulate dimplomatice cu marile puteri, s'a ridicat de-odată în contra lor și desprețuind tóte proscrierile dreptului ginților, se năpustesce, cu tot fanatismul, de care este capabilă rassa galbenă a locuitorilor lui, asupra supușilor acestor puteri, vrênd sě-i estermineze.

In Peking, capitala imensei împěrății, nu mai sunt siguri de viéța lor nici ambasadorii puterilor cu tot dreptul lor internațional de esteritorialitate. Ei au devenit prisonierii plebei tătare rěsculate și a trebuit, ca puterile sě trimită trupele lor armate ca sě le mérgă în ajutor și sě-i salveze.

Până mai eri alaltăeri puterile se mângăiau cu speranța, că împěrătésa, guvernul și armata chinesă stau sub presiunea teroristă a rěsculaților Boxeri, dér nu aprobă ținta revoluționarilor de a-și vërsa tótă furia asupra creștinilor albi. Astădi nici acésta credință nu mai are temeiŭ. Intrarea trupelor regulate chinese în acțiune alături cu rěsculații la Taku și la Tien-Cin, bătăliile purtate și sângele vërsat acolo, arată destul de convingětor, că rěscóla nu e numai parțială, ci este susținută de guvernul chines.

Astădi abia mai póte fi îndoélă, că puterile europene dimpreună cu Statele-Unite americane și Japonia, se află în rěsboiŭ cu China, fără sě fi premers vre-o declarăție de rěsboiŭ. Ba un simț de nespusă nesiguranță și îngrijire a cuprins tóte aceste state pentru sórtea representanților lor diplomatici și a supușilor lor din Peking și din celelalte părți ale imperiului. Și acéstă nesiguranță torturătóre este cu atât mai mare, cu cât de trei sěptěmâni n'a mai străbătut nici o singură scire directă din Peking despre cele ce se petrec acolo. Nu mai puțin de dece mii catolici, douě-deci de misiuni catolice și o sută misiuni protestante se aflau în capitala chinesă.

Ce s'a întêmplat cu ei? Și ce s'a întêmplat cu ambasadorii puterilor, căci n'au mai aflat nici un scut, fiă din partea împěrătesei séu dela Ciungli-jamen și dela miliția chinesă, ci au fost constrînși a-se apěra în locuințele lor, unde erau asediați? Nu se scie nimic sigur despre ei, décă au putut scăpa din Peking, ori au fost conduși afară cu escortă chiar de cătră Chinesi.

Scirea, că li ar fi succes a-se refugia la trupele internaționale de sub comanda amiralului engles Seymour, nu se adeveresce. Insuși Seymour cu óstea lui a fost în mare pericul, încunjurat de trupe chinese, patru-spre-dece chilometri departe de Tien-Cin; a avut mari pierderi și numai cu greu a succes unui corp rusesc de douě mii ómeni a-l scăpa și ai face cu putință retragerea la Tien-Cin, care într'aceea a fost deblocat de cătră trupele internaționale.

Se rěsbună acum optimismul cu care marile puteri au privit la început rěscóla Boxerilor. Ele nu s'au așteptat de sigur, ca Chinesii, — cari s'au dovedit altă-dată atât de slabi, avênd un respect estra-ordinar de forțele, deși puțin numeróse, ale Europenilor — sě aibă îndrăsnéla de a-le ataca pe față luând chiar ofensiva.

Dovadă despre acésta este faptul, că puterile combatante mobiliséză câte forțe pe uscat și pe mare numai se póte, ca sě țină piept cu agresiunea chinesă, c'un cuvênt sě pórte rěsboiŭ cu China.

In Peking se dice că sunt concentrate aprópe o sută de mii de trupe regulate chinese bine aprovisionate cu arme moderne, și o scire mai nouě spune, că un contigent mare de oștire chinesă se pregătesce în tótă seriositatea sě recucerěscă forturile dela Taku.

Până acum cooperarea puterilor — deși cu mari jertfe — n'a fost lipsită de succes la Taku și la Tien-Cin. Ce va mai fi de aici încolo, nu se póte sci, căci va trece încă mult timp până când forțele armate auxiliare vor sosi la fața locului.

Intr'aceea numěrul combatanților chinesi se măresce din óră 'n óră. Boxerii merg mână 'n mână cu miliția regulată și în genere Chinesii dispun de multe arme și tunuri. Noroc numai, că sunt rěu disciplinați și conduși, dér amenință cu mulțimea lor.

Situația s'a schimbat cu totul și marile puteri sunt silite a merge încă tot mână 'n mână, ca sě asigure érăși scutul trebuincios supușilor lor în China. Dér îndată-ce le-ar succede acésta, vor isbucni din nou rivalitățile și animositățile între ele, pentru împărțirea „plăcintei de orez“. Cine póte însě garanta, că cădênd chiar Pekingul în mâna lor, va înceta și rěsboiul?

---

**Cehii și căsětoria archiducelui moștenitor.** „*Narodni Listy*“ din Praga, organul Cehilor tineri, scriind despre căsětoria archiducelui Francisc Ferdinand dice, că unele cercuri germane sunt înclinate a da óre-care însemnătate politică acestei căsětorii, și încă în direcția, că aici e vorba de un fapt favorabil pentru Cehi. Bine scim, dice „Nar. Listy“, că principesele domnitóre austriace n'au luat parte în politica activă; suntem însě convinși, că contesa *Chotek*, fiă ca principesă, fiă ca soția moștenitorului tronului Austriei, Boemiei și Ungariei, va pădi fidel tradițiile neuitatului ei părinte și dela ea atêrnă sě ridice mărirea și splendórea țěrii sale mame. Sunt doi ani, de când împěratul a primit deputația consiliului orășenesc din Praga. Oratorul acestei deputațiuni, primarul *Dr. Podlipny*, a adresat rugarea, ca un membru al casei domnitóre *sě locuéscă în Hradsin din Praga.* Domnitorul a rěspuns în limba cehică și a promis, că va împlini acésta dorință. Ocasia se dă acum. Décă ministrul președinte Koerber ar avé energia, care a avut'o contele Taaffe, ar păși acum înaintea domnitorului cu propunerea, ca după casětoria lui, archiducele Francisc Ferdinand sě resideze permanent în Praga. Prin faptul acesta raportul națiunei cehice către dinastiă s'ar consolida mult. Décă șeful cabinetului actual a înțeles interesele dinastiei și problema sa, între cari în primul rênd este mulțumirea națiunei cehice, atunci ar trebui sě tălmăcéscă la locul mai înalt, că promisiunea dată deputațiunei din Praga trebue sě se împlinéscă tocmai acum, căci de-odată cu acésta s'ar da semnul începutului unei întórceri politice, prin care națiunea cehică ar puté fi abătută dela atitudinea ei opoșițională.

---

**Convocarea dietei ungare.** In sînul partidei independente și dela 48 s'a pornit o viuă mișcare cu scop de a-se convoca dieta. „Pol. Ert.“ asigură, că printre membrii partidei se desfășură o mare activitate pentru a aduna 20 de subscrieri la petiția de convocare a dietei, ce se va presenta președintelui camerei în dilele acestea. Aceeași oficiósă susține, că și partida liberală se pregătesce pentru eventualitatea acésta, însě în cercurile parlamentare nu se aprobă convocarea dietei, pentru-că, după părerea celor mai mulți, o ședință estraordinară ar fi o notă disonantă în mijlocul evenimentelor dela curte.

---

## Procesul dela Deva.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei“.)

***Deva,*** 28 Iunie n.

Incă cu dile mai înainte de pertractare pregătirile se făceau.

Ungurii în tenebrósele lor plănuiri se pregătiau cu înverșunare. Președintele dela tablă venise la Deva. De sigur, că n'a trecut cu vederea procesul pentru cununa depusă pe mormêntul lui Iancu — și astfel va fi dat instrucțiunile necesare.

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

## Răpirea unei cântărețe.

Când am cetit înainte cu câte-va dile o depeșă, venită din provincià, în care se dicea, că unul din autorii răpirii d-nei Gyp a istorisit tot ce a făcut și s'a petrecut, mi-am adus aminte a fi cetit în diare vechi, că o asemenea tentativă s'a comis față de divina cântăréță Malibran, care a inspirat lui Musset stanțele sale cele mai frumóse. Mi-am încordat memoria și am reconstituit următórea istorisire:

*

Intr'o di d-na Malibran avea sě cânte rolul Desdemonei și când, încă fórte emoționată și obosită se odihnea în camera ei, cine-va a bătut viu la ușă. D-na Malibran era singură.

Intră! dise ea îndată, credênd, că venia vre-o persónă de serviciu.

Un servitor, cu fața spăriată, se presentà.

— Dómnă, dise el. M'au trimis sě ve caut în tótă graba, fiind-că mama d-vóstrě e fórte bolnavă. Veniți iute, décă voiți s'o mai vedeți!

Fără a-și da sémă, că ea nu cunoscea pe servitor și că se afla în costum de teatru, d-na Malibran se învělì într'o manta mare și urmă pe necunoscut. Acesta o făcù sě se urce într'o trăsură, care alergă cu cea mai mare iuțélă pe strade.

Mai întâiŭ cântăréța nu bănuia de loc cursa, în care căduse. Numai după câte-va minute ea observà, că trăsura nu luase drumul spre locuința mamei sale. Neliniștită, ea întrebà pe servitor, unde o conduce? Acesta nu rěspunde nimic.

Atunci, înfiorată, tîněra femeiă se grăbesce a deschide geamul și a striga după ajutor. Geamurile erau înțepenite. Portiera trăsurei era încuiată printr'un mecanism secret. In fine trăsura se opresce, portiera se deschide și în același moment d-na Malibran simte, că i-se aruncă peste cap o glugă, în care o învělesc. Ea vré sě se desvělue, dér e prinsă de mâni și tîrîtă într'o casă, în care intrând, aude cum se închide pórta îndĕrětul ei.

Aici 'i-s'a luat gluga de pe cap. Ea se afla în întunerec.

Intrați! dise o voce în momentul, când se deschise o ușă.

Și cântăréța vědù înaintea ei un budoar delicios îmbrăcat întreg în colóre rosa, brodat cu argint și briliant luminat.

Ea intrà. Nu era nimeni. Privì atunci în jurul ei cu surprindere și chiar cu puțină neliniște. Ea nu vědù alta, decât o frumósă harpă descoperită, cu scăunelul și cu pupitrul ei, ca și când instrumentul ar fi așteptat mânile artistului, care trebuia sě-l animeze.

D-na Malibran se apropià. Pe pupitru se afla un bilet purtând numele ei. Ea îl luà și-l cetì repede. Biletul conținea cuvintele următóre:

„Dómnă,

„Persóna, care s'a făcut culpabilă de răpirea Vóstră, Vě rógă de a-i acorda iertare. A făcut'o sě Vě asculte singură, departe de lume, departe de sgomot, departe de tot, ce a făcut'o sě comită acéstă crimă.

„Cântați dér romanța Saul și veți fi liberă. Acesta este prețul vostru de rescumpărare.“

D-na Malibran împinse harpa cu mâniă strigând: „Nu, nu! nu voiŭ cânta nici-odată! Credeți, că sunt o marionete? Nu, de-o miiă de ori nu, nu voiŭ cânta!“ Vorbind astfel, ea umbla cu pași repedi prin budoar spre a căuta o eșire, dér totul era închis. Ea era deci cu desěvîrșire prisonieră.

Incet, încet ea se ostenesce în cercetările ei zadarnice. Cum ea crede, că va fi surprinsă de somn, décă va ședé pe unul din scaunele moi, cari se aflau jur împrejur pe lângă păreți, se aședà pe scăunelul de dinaintea harpei. Atunci imaginațiunea ei era în deplină lucrare, mereu pentru a afla mijlocul de a-și redobêndi libertatea. Fără a observa, ea lasă prin obiceiŭ sě jóce degetele ei peste córdele instrumentului.

Harpa rěsună... Ea invită la cântare... Malibrana cântă... Ce cântă ea? Acea romanță Saul, căreia îi datoresce atâtea triumfuri și asemenea atâtea frământări și neliniștiri. Ea cântă romanța și, lăsându-se răpită de avêntul artistic, ea o cântă de douě-ori.

„Mulțumesc! o! mulțumesc!...“ dice o voce, care-i readuce aminte realitatea și

Dér orĭ-ce pregătire sĕ fi făcut ei — Românii n'au putut sta nepăsătorĭ faţă de *cestiunea Iancu*".

S'au pregătit şi ei — dér pregătirile Românilor au fost pe faţă, neavênd misteriosul scop de-a unelti, — ci scopul cel mai senin de a-şĭ manifesta interesul, — de-a da prin presenţa lor espresia cea mai fidelă a indignaţiunei, ce i-a cuprins în urma insultelor aduse la adresa celui mai mare erou al Românilor asupriţĭ.

In primul rênd sunt competenţĭ de sigur *urmaşii acelor Moţĭ*, carĭ odinióră au raportat cele mai strălucite victorii pe câmpul luptei pentru libertate.

Şi bravii Moţĭ au auḑit, că „*Craiul Munţilor*" este infestat şi turburat de calumniă şi rĕutate în lăcaşul lui de vecĭ, — au auḑit, că apĕrătorii cinstei şi ai gloriei lui sunt traşĭ în judecată — şi condamnaţĭ. Au venit, sĕ se convingă, ca apoi sĕ vestéscă munţilor noua fărădelege — sĕ se revólte codrii şi stâncile, carĭ şi acum gem şi se tânguesc de cruda prigonire.

Tóte acestea *spinii* şovinismului le-au înţeles din vreme...

Şi nu s'au înşelat.

O deputaţiă din 12 Moţĭ — sub conducerea domnilor *Ţinţarĭ*, comptabil şi *Aurel Oprea* student în drept — în diminéţa ḑilei de pertractare a sosit la Deva.

A mai sosit deputaţia tinerimei universitare din Pesta şi Cluşiŭ.

Din provinciă au sosit ţĕranĭ şi preoţĭ — dame şi domnĭ din jur şi din centru. Era întru adevĕr o ḑi de sèrbătóre pentru toţĭ!

Astfel fiind pregătiţĭ Românii, — acusaţii în frunte cu vrednicii lor apĕrătorĭ la órele 8 au păşit peste pragul tribunalului.

La pertractare numai cu bilete se putea întra.

Cu mare nĕcas am putut câştiga bilete pentru deputaţiile amintite.

*

Au sosit în decursul ḑilei numĕróse telegrame de salutare, între carĭ una dela „*Tinerimea română vienesă*" („Voi, carĭ adĭ cu atâta demnitate representaţĭ sfânta nóstră causă, primiţĭ entusiastul salut şi asigurarea iubirei nóstre frăţescĭ"); din munţĭ dela „*Moţii Iancului*" („Trăéscă apĕrătorii cinstei naţionale, representaţĭ prin idealul nostru"); dela „*Tinerimea română aradană*" („Felicităm din inimă victimele nouĕ şi pe bravii apĕrătorĭ, ne alăturăm la ale lor fapte şi simţĕminte, condamnăm cea mai nouă bravură a şovinismului turbat"). Inmânarea acestei telegrame din Arad s'a conces şi întêmplat — din ordin superior — *numai două ḑile după pertractare.* Au mai sosit telegrame din Cehul Sĕlagiului dela d-l *George Pop* de Băsescĭ, din Baia-Mare dela d-nii Alexandru *Pop* şi Romul *Avram* ş. a. ş. a.

### Pertractarea.

La órele 8 şi 20 min. tribunalul s'a constituit în următorul mod: Preşedinte Dr. *Pap Domokos*; — judĭ votanţĭ: *Veres József, Pap Jenő.* Acusator public: vice-procurorul Dr. *Nagy Lajos* translator *Nicóra.*

După enunciaţiunile de deschidere ale preşedintelui, referentul jude împărtăşesce — pe basa actelor judecătoriei din Baia-de-Criş — întréga afacere, care fost apelată de către acusaţĭ.

S'au cetit în traducere unguréscă vorbirile lui Ión Scurtu şi George Novacovicĭ — ţinute la Ţebea.

După esposeul referentului, preşedintele tribunalului întrébă, décă acusaţii séu apĕrătorii lor voiesc sĕ propună ceva, séu sĕ céră vre-o lămurire?

Nicĭ acusaţii, nicĭ apĕrătorii n'au avut nimic de observat.

Se dă cuvênt procurorului, care — spre surprinderea tuturora — propune sĕ se nimicéscă sentinţa judecătoriei din Baia-de-Criş, ce s'a adus asupra unei fapte nepunibile. (A-se vedé espunerea din numĕrul trecut al fóiei nóstre. — Red.)

Declară, că Iancu întru adevĕr e un erou şi că aparţine istoriei.

Preamărirea lui Iancu nu constitue delictul, care se cuprinde în §-ul 174 din legea penală.

De altă parte procurorul, cu argumente juridice motivându şĭ propunerea, — declară, că în casul de faţă tricolorul românesc dela cununa depusă pe mormêntul lui Iancu nu constitue obiectul contravenţiunei prevĕdute în ordinaţiunea ministerială relativă la folosirea însemnelor şi stégurilor, decĭ faptul nu póte fi pedepsit.

(Va urma.)

## Rĕsboiŭ în China.

Décă e sĕ credem scirilor, ce sosesc din China, atuncĭ starea trupelor internaţionale aflătóre acolo, este estrem de gravă. Numĕrul lor e prea de tot neînsemnat, ca sĕ pótă apĕra pe strĕinĭ în contra Boxerilor şi a trupelor numeróse chinese. Cine se va mai îndoi adĭ, că armata chinesă e pe partea Boxerilor? Şi cine va puté sĕ ḑică, că între armata chinesă, Boxerĭ şi guvernul din Peking nu este cea mai strînsă înţelegere? Étă de altfel telegramele mai importante cu data de 27 Iunie:

Londra, 27 Iunie. Agenţiei „Reuter" i-se anunţă din *Cing-tan*, că resculaţii din *Vei-Hsien* au prefăcut în cenuşă casa misiunei protestante.

Londra, 27 Iunie. Din *Shanghai* se vestesce, că amiralul Seymour se află 10 mile departe de Peking. El duce cu sine 300 de bolnavĭ şi răniţĭ.

Tot din *Shanghai* se anunţă: Admiralului *Seymour* i-a succes a trimite *Lunĭ séra* un raport în Tien Cin, după care el se află *într'o situaţiune grozav de strîmtorată* la 8 mile departe de oraş. Seymour numai două ḑile se mai póte susţiné. Din trupele lui au căḑut 63 ómenĭ şi mai bine de 200 sunt răniţĭ.

Londra, 27 Iunie. Consulul engles din *Tien-Cin* a primit o telegramă dela inspectorul de vamă Hart, că după o scrisóre dată în 19 l. c. în Peking, *ambasadele strĕine au fost provocate sĕ părăséscă în timp de 14 óre Pekingul.*

Berlin, 27 Iunie. Scirea, că ambasadorii strĕinĭ au părăsit oraşul sub escortă militară chinesă şi că şĭ-au luat drumul spre marele mur, dă de gândit Europenilor. Este adecă fórte întemeiată bănuiala, că *ambasadorii sunt prisonierii Chinesilor* şi aşa se vede, că Seymour n'a ajuns la Peking, orĭ cel puţin n'a întrat în oraş.

*

Incât privesce pregătirile puterilor: *America* a numit comandant suprem peste trupele ei din China pe amiralul *Chaffel.* El va şi pleca în 1 Iulie din San-Francisco. Foile din New-York spun, că America va avé în curênd o brigadă întrégă în China.

Camera *francesă* a votat ministeriului de marină un credit de 3 milióne francĭ pentru a transporta trupe în China.

Corăbiile *italiene* „Stromboli" „V. Pisani" şi „Vesuvio" au plecat în China.

*Germania* şĭ-a sfîrşit aprópe de tot mobilisările pentru China. Alaltăerĭ a plecat ultimul transport la Wilhemshaven. Impĕratul Wilhelm va merge în 2 Iulie la Wilhelmshaven, ca sĕ fiă de faţă la plecarea Lloydului. Cheltuelile Germaniei se urcă până acum la $1^1/_2$ milion mărcĭ. Expediţia germană duce cu sine 2200 corturĭ. Corabia pancerată „Fürst Bismarck" a primit ordin sĕ grăbéscă plecarea.

*

„*Berliner Lokalanzeiger*" publică o fórte însemnată declaraţiă a unui German, care étă ce ḑice:

— Că din Peking nu sosesc scirĭ prin telegraf, asta se mai esplică. Este însĕ neesplicabil, că nicĭ un membru din corporaţiunea ambasadorilor n'a putut sĕ câştige un om, care s'ar fi oferit de curier. Mulţĭ dintre diplomaţii de adĭ din Peking petrec acolo de anĭ întregĭ, ei au servitorĭ indigenĭ, carĭ îi servesc cu fidelitate, diplomaţii şi somităţile indigene trăesc în amiciţiă, comercianţii europenĭ lucréză cu funcţionarĭ de stat chinesĭ şi cu firme chinese: s'ar fi putut aşa-dér afla vre-un curier de încredere. Cine îşĭ gândesce tóte acestea, de bună sémă va fi estrem de îngrijat asupra sorţii ambasadorilor. Sórtea Europenilor séu că este pecetluită, séu că în Peking este o terórе aşa de mare, încât putem sĕ ne aşteptăm la ceea-ce este mai grozav. Vrênd sĕ amintim o situaţiune asemenea n'avem sĕ ne gândim, decât la cele ce s'au întêmplat la 1792, 1793 şi 1794 în Paris. O singură veste ar fi mântuit viaţa multor bărbaţĭ şi femei închise. Sute de mii de ómeni ar fi dus veştĭ despre cele ce se petrec, dér spaima reţinea pe fiă-cine şi sufoca în germine gândul refugierii. Cine ar puté sĕ nege, că curierii porniţĭ la drum din Peking n'au plătit cu viéţa întreprinderea lor îndrăsnéţă?

## Cronica externă.

***Noul cabinet italian*** s'a presentat alaltăerĭ pentru prima-óră la cameră. Ministru-preşedinte *Saracco* a cetit declaraţiunea ministerială, apelând la deputaţĭ sĕ garanteze prin atitudinea lor binefacerile, ce le reclamă ţéra cu drept. Declaraţia se provócă la diferitele curente, carĭ au pus în mişcare spiritul modern şi carĭ deştéptă dorinţe amăgitóre. Faţă cu visurile acestea stă credinţa în instituţiile liberale. Numai credinţa acésta l'a determinat pe actualul cabinet sĕ stea, în actualele împrejurărĭ, în serviciul patriei şi al regelui. *Nu este de loc timpul planurilor marĭ* şi obiectele de reformă ale guvernului vor fi cestiunile economice, justiţiare, financiare, de instrucţiune şi armată. Convingerea firmă a guvernului este, că pricina nemulţumirii poporului zace în *miseria economică.* Prima datoriă a guvernului va fi aşa-dér, ca sĕ propună de urgenţă mĕsurĭ pentru uşurarea parţială a miseriei. Guvernul n'a făcut nicĭ-odată promisiunĭ nerealisabile şi nu va face nicĭ-când. A sosit însĕ timpul, sĕ se arate prin fapte, că am înţeles necesitatea de a 'eşi din primejdia acestei situaţiunĭ, care póte se devină ameninţătóre. Ministrul rógă în fine partidele sĕ se stimeze reciproc şi sĕ se întórcă la *moderaţiune*, care a fost tot-déuna o gloriă a tribunei italiene.

Declaraţia a fost ascultată cu deosebit interes. Ea a fost cetită şi la Senat.

***Din Africa-sudică*** sosesc una după alta sciri neîmbucurătóre pentru Englesĭ. Rapórtele generalilor englesĭ nu amintesc, ce-i drept, decât despre micĭ lupte şi hărţuelĭ cu Burii, dér lucru curios, tóte se sfîrşesc cu fiascul Englesilor şi mareşalul *Roberts* e silit la urmă se recunóscă pierderile Englesilor. N'a vestit el, că regimentul Derblyshire fù prăpădit de tot de către acei Burĭ „înfrânţĭ" şi „subjugaţĭ", de care Englesii păreau a nu le păsa nimic?

Agenţia „Reuter" vestesce din *Maseru* cu data de 26 l. c. că Burii au atacat o trupă de Basuti muncitorĭ, carĭ lucrau la Kroonstad. Dintre Basuti au căḑut 20 şi 200 au fost prinşĭ. Asta s'a întêmplat tocmai atuncĭ când catastrofa ajunsese pe regimentul Derblyshire. Din Ladybrand a fost chemat la Maseru un subcomisar, fiind-că s'a rĕspândit scirea, că comandantul bur *Olivier a spart rêndurile englese.*

Din isvor engles vine scirea, că preşedintele Krüger mai dispune încă în total de 15—20,000 ómenĭ şi că el ar fi decis sĕ continue rĕsboiul până după alegerea noului preşedinte în Statele-Unite.

## SCIRILE ḐILEI.

— 16 (29) Iunie.

**Un omagiu lui V. A. Urechiă.** Cu ocasiunea jubileului literar de 50 anĭ al d-lui V. A. *Urechià*, d. Ignatie *Mircea*, licenţiat în drept şi preşedinte al reuniunei „*Frăţia*" a Românilor transilvănenĭ din Bucurescĭ, a luat iniţiativa de a oferi marelui Român, ca un omagiu de adêncă recunoscinţă, un frumos album, care conţine portretul veneratului patriot. Albumul, în care s'au înscris toţĭ carĭ simt românesce, este lucrat cu multă măestriă şi a fost espus în vitrina halei dela „L'Inépendance Roumaine", unde va sta câte-va ḑile şi apoi va fi înmânat jubilarului. D. Coşbuc, eminentul scriitor, a făcut o dedicaţiă în versurĭ.

**Un ucigaş achitat.** In 27 Iunie n. c. s'a pertractat înaintea curţii cu juraţĭ din Budapesta un proces pentru duel. Acusat era advocatul *Nyuly* Mihaly, care a ucis în duel pe *Horvath* Istvan, de asemenea advocat. Se ḑice, că acest verdict „a fost primit de toţĭ cu mulţumire şi simpatiă".

**Cununiă.** D-l *Vasilie Urzică* şi D-ra *Miţi Moldovan* anunţă cununia, ce şĭ-o vor celebra Dumineca în 15 Iulie st. n. în biserica română gr. cat. din Varviz.

**Unde e Andrée?** Despre îndrăzneţul aeronaut, care acum trei anĭ a plecat cu balonul spre Polul nordic, a sosit o nouă scire. „Lokalanzeiger" din Berlin publică după alte ḑiare următórea telegramă din Vardoe: „Andrée e scăpat". De trei anĭ, de când Andrée a plecat spre Polul nordic, mulţime de scirĭ şi svonurĭ de acestea cutreerară pressa europénă, dér nicĭ-odată nu s'au adeverit. Acéstă scire laconică, de-asemenea abia e de creḑut, căcĭ cine îşĭ va puté esplica, cum de Andrée, décă mai trăesce, abia acum, după trei anĭ, vine sĕ fiă descoperit lumei.

**Un mort înviat.** Un cas înfiorător şi unic în felul sĕu s'a petrecut ḑilele acestea într'o comună din comitatul Bihorului. Ţĕranul cel mai bogat din acea comună, George *Gaia*, a murit. Tóte rudeniile şi multă lume merseră la casa mortului; au trimis în satul vecin după preot sĕ sĕvêrşéscă înmormêntarea, dér acela n'a putut

---

o face sĕ sară în sus de spaimă şi de măniă.

In acelaşĭ moment, servitorul, care a fost răpit'o în mod atât de trădător, se presentéză şi-i ḑice, că e gata s'o reconducă acasă. Gândindu-se, că reproşurile vor fi nefolositóre, d-na Malibran îi urméză. In adevĕr, scurt timp după acésta ea se regăsesce în locuinţa sa. Pe toaletă ea găsì o mică cutiuţă de giuvaere, ce conţinea cercei de diamant de-un mare preţ cu un bilet, pe care era scris cu aceeaşĭ mână, care a scris biletul din budouar, un singur cuvênt: Mulţumesc!

Marea artistă n'a putut nicĭ-odată sĕ descopere, cine a fost acel amator de musică, care şĭ-a oferit acéstă luxuósă fantasiă şi care şĭ-a presentat scusele pe lângă un cadou princiar.

*

Şi fiind-că am evocat suvenirea Malibranei, voiŭ sĕ reamintesc o anecdotă de alt gen, din care se póte vedé, ce femeiă de inimă era juna cântăréţă.

O femeiă cu faţa palidă, îmbrăcată în haine negre, veni într'o diminéţă la ospiciul copiilor, într'o séră, unde un copil se muncia în convulsiunĭ. Sermanul mititel trebuia sĕ ia o baiă, dér resistenţa sa era înfricoşată şi crisa ameninţa a deveni mortală, décă se prelungea. Dama în negru era Maria Malibran.

— Dragă copile, décă-ţĭ voiŭ cânta ceva, vei voi sĕ întri în baiă?

Micul bolnav nu rĕspunse nimic. D-na Malibran cântà. Surorile de caritate plângeau. Copilul rĕmase nesimţitor.

— Şi décă voiŭ întra în acéstă baiă, ḑise cântăréţa către copil, vei refusa tu sĕ întri cu mine?

Copilul dĕdù uşor din cap şi încetà de-a striga. Surorile de caritate făcură un cerc în jurul d-nei Malibran. Ea întrà în baiă şi întinse mânile copilului, care nu mai făcù nicĭ o resistenţă. Cincĭ minute după aceea, el adormì liniştit pe umĕrul Desdemonei.

Cu cât mai bine se pot înţelege, dinaintea acestei trăsăturĭ, stanţele atât de mişcătóre ale lui Musset:

Ce qu'il nous faut pleurer sur ta tombe hâtive
C'est ton âme, Ninette, et ta grandeur naïve,
C'est cette voix du cœur qui seule au cœur
[arrive,
Que nul autre, après toi, ne nous rendra jamais.

**Tout-Paris.**

merge, şi astfel mortul a rĕmas încă o nópte pe catafalc, ér ómenii îl priveghiau în odaia vecină. Cătră medul nopţii s'a audit ceva sgomot suspect în odaia mortului. Câţî-va feciorî mai curagioşî s'au sculat dela masă sĕ vadă, ce e în odaia vecină. De-odată uşa se deschide şi étă *mortul* învĕlit în haina lui albă. Intre cei dela masă era mare panică. Mulţî se ascunseră sub masă, ér alţii fugiră afară. George Gaia înţelese îndată situaţia şi le dise: „Nu vĕ temeţî! Eu nu fac rĕu nimĕnui. Am înviat, şi acum din nou voiŭ trăi!“ Cu aceste cuvinte el, ca tată de familiă, ocupă locul de frunte la masă. Rudele şi cunoscuţii prinseră pe încetul curagiŭ şi se aşedară şi ei la masă, apoi l'au învitat şi pe el sĕ bea şi sĕ le vorbéscă, ce a vĕdut în celaltă lume. Mortul înviat n'a aşteptat multă îmbiare şi a început a-şî petrece cu cei ce l'au priveghiat. Până aci petrecerea fù veselă, — dér îndată s'a întors spre întristare. Nevasta lui Gaia n'a fost în casă, când bărbatul ei s'a trezit din mórtea aparentă. Ea acum veni acasă din vecinî şi când păşì în odaiă, spre mirarea ei, îşî vede bărbatul în fruntea mesei îmbrăcat în hainele de mort, cum tocmai trăgea la măsea dintr'un pahar. Sĕrmana femeiă, când vĕdù acest spectacol, ţipà puternic şi cădù la pămênt. Şi când în diua următóre sosi preotul, într'adevĕr găsi un mort, dér nu pe acela, pentru care a fost chemat. El înmormêntà adecă pe sermana femeiă, care a murit de spaimă. Astfel istorisesce casul acesta diarul „Bud. Hir.“



**Scirî mĕrunte din România.** — Sosirea M. S. Regelui în ţéră a fost amânată cu câte-va dile. Se crede, că Majestatea sa va sosi în capitală mâne, Sâmbătă.

— „Epoca“ anunţă, că Ducele de Orleans, pretendentul la tronul Franciei, va veni la Sinaia în cursul acestei verî. Visita ducelui ar fi în legătură cu dorinţa sa de a-se stabili pentru mai multă vreme în România.

— D-l N. *Ionescu*, bĕtrânul membru al Academiei Române şi fost ministru, aflându-se la proprietatea sa Bradu, din judeţul Roman, a fost maltratat şi jefuit de o bandă de tâlharî, de a cărei urmă administraţia n'a dat încă nicî până acum. D-l N. Ionescu n'a scăpat cu viaţă, decât prin minune.

— Consiliul de miniştri a decis sĕ acorde emigraţilor evrei transportul gratis pe vapórele serviciului maritim român, până la Roterdam.

— Guvernul otoman a învitat pe consulatele otomane din România sĕ nu libereze nicî un paşaport séu permisiune Evreilor, carî ar voi sĕ emigreze, séu numai sĕ călĕtoréscă în Turcia pentru afacerî comerciale séu de orî-ce alt soiŭ.

— Comisarul general al României la Esposiţia din Paris anunţă, că scirile date despre recompensele acordate de jurii, sunt fantastice, deórece lucrarea juriului nu era încă terminată şi a fost confidenţială. In juriul pentru cereale, s'a obţinut numai pentru 3 judeţe 2 premii marî şi vre-o 20 de medaliî de aur. Streiniî au fost fórte bine impresionaţî de buna calitate a cerealelor române.

— Guvernul român a declarat portul Trebizonde infectat de ciumă. Pentru provenienţele din acéstă localitate s'a stabilit o carantină riguróză de 10 dile la Sulina.

— Direcţiunea navigaţiunei fluviale a regiei va înfiinţa un serviciu de vapóre pentru călĕtorî pe Dunăre, dela Turnu-Severin până la Sulina. Serviciul de vapóre va fi făcut între tóte porturile mai principale.

— In cursul lunei Maiŭ, comitetul pentru ajutorarea inundaţilor şi incendiaţilor a acordat suma de 4000 lei, spre a fi distribuită locuitorilor de prin judeţe, carî sunt lipsiţî de mijlóce.

# Convocare.

*Societatea pentru crearea unui fond de teatru naţional român* îşî va ţiné adunarea sa generală din ăst an *în opidul Abrud* (com. Alba-Inferióră) *în dilele de Duminecă şi Lunî în 9 (22) şi 10 (23) Iulie a. c.* cu următórea

## Programă:

*I. Diua primă Duminecă, în 9 (22) Iulie.*

1) Preşedintele va deschide adunarea generală la 10 óre a. m.

2) Se aleg 2 notarî pentru şedinţele adunării.

3) Secretarul va ceti raportul comitetului societăţii asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă.

4) Se alege o comisiune de 5 membri pentru propunerî şi raportul comitetului se predă acestei comisiunî spre esaminare.

5) Casarul societăţii va ceti raportul despre starea casei cu sporul dela ultima adunare încóce şi peste tot despre averea societăţii.

6) Se va alege o comisiune de 5 membri pentru esaminarea raportului casarului.

7) Se va alege o comisiune de 5 membri, carî în înţelesul §. 4 din statutele societăţii vor câştiga membri fundatorî, ordinarî şi ajutătorî pentru societate.

8) Se vor ceti discursurî corĕspundĕtóre scopului societăţiî séu de altă materiă literară, ce sunt a se insinua preşedintelui înainte de adunare.

9) Preşedintele închide adunarea.

*II. Diua a doua Lunî, în 10 (23) Iulie.*

1) Preşedintele deschide şedinţa şi protocolul şedinţei precedente se va ceti şi autentica.

2) Raportul comisiunii pentru câştigarea membrilor noi.

3) Raportul comisiunii asupra socotelilor casarului.

4) Raportul comisiunii despre raportul comitetului societăţii şi insinuarea propunerilor în interesul fondului.

5) Se va decide locul şi diua adunării generale pentru anul 1901.

6) Se va alege o comisiune de 3 membri pentru autenticarea protocolului din şedinţa II.

7) Preşedintele va închide adunarea.

Invitàm la acéstă adunare generală a societăţii pentru crearea unui fond de teatru naţional român pe toţî membriî fundatorî, ordinarî şi ajutătorî ai acestei societăţî, precum şi pe toţî binevoitoriî ei şi sprijinitoriî culturei românescî.

*Din şedinţa comitetului ţinută în Braşov, la 4 (17) Iunie 1900.*

**Iosif Vulcan** m. p., preşedinte. **Vasilie Goldiş** m. p., secretar.

## Producţiunî şi petrecerî.

*Tinerimea română din Mercurea şi jur* invită la *Concertul* ce-l va arangia cu concursul unui grup de *12 teologî din Sibiiu* Joi în 29 Iunie v. c. (la sf. Petru şi Pavel) în sala cea mare a hotelului „3 Arabî“ din Mercurea. Venitul curat e destinat pentru scopurî filantropice.

Inceputul la $7\frac{1}{2}$ óre séra. Intrarea de persónă: loc I. 1 cor. 60 b., loc II. 1 cor. 20 b., loc de stat 80 b.

Bilete de întrare se capĕtă séra la cassă.

Suprasolvirile generóse se primesc cu mulţămită şi se vor chita pe calea publicităţii.

P r o g r a m: 1. „Imn religios“, de G Dima. 2. *a*) „Era nópte 'ntunecósă“ de G Dima. *b*) „Fost-ai lele“, de T. Popovicî. 3. *a*) „Inzadar alerg pămêntul“, de G. Dima. *b*) „Nu-i...! de *** 4 *a*) „Zorirea“, („Gretelein“) de G. Attenhofer. *b*) „Cântec eroic“ („Heldengesang“) de Stunz. 5. „Hora Plóia“, de G. Dima. 6. *a*) „Nóptea“ de F. Schubert. *b*) „Cântecul Marinarilor“ de T. de Flondor. 7) „Cisla“, operetă comică cu soli de C. G. Porumbescu — După concert urmédă dans.

## Literatură.

A apărut Nr. 12 din **„Noua Revistă Română** pentru politică, literatură, sciinţă şi artă“ cu următorul sumar: Constantin I. Moteanu: Situaţia financiară şi datoria publică; A. D. Damianoff: Băncile de emisiune şi circulaţiunea monetară (In special banca Naţională Română); Ion Pop-Reteganul: Firuţa Niţului (nuvelă): Sim. Fl. Marian: Musca rea; Dr. Birman: Despre timiditate; T. Duţescu-Duţu: Poesia nóstră populară.

*Mişcarea literară şi scienţifică*: Dr. Zosîn: Substratul patologic în pesimismul contimporan; Aurel Onciul: Dreptul administrativ român (de dr. George Popoviciŭ); Ioan Socaciu: Idei fundamentale în Economia politică şi o nouă teoriă sociologică; S. Ordeanu: Eminescu pesimist, profet şi economist. — Notiţe bibliografice. *Suplimentul I* Chestionar privitor la psihologia poporului român de G. Coşbuc. Ang. Demetriescu, O. Densuşianu, C. Rădulescu-Motru. — Cântecile haiduceştî de Filip Drugescu. — Esposiţia de tablourî în marele palat de cristal din München de Ulpiu Traian Mihaiŭ. *Suplimentul II* Clopotele de Du Midi. — Plutaşul (poesiă) de D. G. Mugur. — Pensionariî de I. D. Manolache. — Primăvară (pastel) de Paul St. Ionescu. — Cincinat Pavelea (fantesii) de I. I. Sceopul.

NECROLOG. Mult întristata soţiă Maria G. Popa, inconsolabiliî fii Ioan G. Popa, George G. Popa, Nicolae G. Popa; Steliana P. Panţu, Maria Gologan (fiice), Maria I. Popa, Emilia G. Popa, Alexandrina N. Popa (nurorî); Pavel Panţu, Ioan Gologan (gínerî), precum fraţî, cumnaţî, cumnate şi nepoţî, au durerea a Vĕ face cunoscută mórtea prea iubitului lor soţ, tată, socru, frate şi moş **George Nică Popa** „membru ordinar al Asociaţiunei Transilvane“ încetat din viaţă astădî la órele 12 din di, în etate de 79 anî.

Inmormêntarea va avé loc Sâmbătă în 17 Iunie st. v., órele 3 p. m. la Biserica S ţilor Archangheli din Satulung.

*Satulung*, 15 (28) Iunie 1900.

## ULTIME SCIRI.

**Viena**, 28 Iunie. Adî la 12 óre din di s'a sĕvêrşit la palat actul solemn al depunerii jurămêntului archiducelui *Francisc Ferdinand*. Alteţa Sa a jurat, că *recunósce* pe deplin legile casei împĕrătescî în genere şi în deosebî cu ocasiunea căsĕtoriei, ce o va încheia cu contesa Sofia *Chotek*; că acceptă şi recunósce, că privesce căsĕtoria cu contesa Sofia Chotek de *căsĕtoriă morganatică*; că pe copiiî, carî din darul lui Dumnedeu se vor nasce din acea căsĕtoriă, îi privesce ca de rang neegal şi după sancţiunea pragmatică, ca neîndreptăţiţî la moştenirea tronului atât în Austria, cât şi în Ungaria.

Textul declaraţiunei se va publica mâne în foile oficiale. După „Fremdenblatt“ archiducele a mai declarat, că e pe deplin consciu de ceea ce face şi se obligă, că nicî-o-dată nu-şî va retrage declaraţiunea solemnă, nicî nu va încerca nimic, ce ar tinde la slăbirea ei. Inainte de depunerea jurămêntului Majestatea Sa, stând în faţa tronului, a adresat o vorbire cătră cei adunaţî, amintind între altele, că permisiunea, ce i-a cerut'o archiducele, i-a dat'o din iubire cătră el, după-ce archiducele a fost gata a întări prin jurămênt, că consideră căsĕtoria lui de morganatică. Apoi Maj. Sa a rugat pe cei de faţă sĕ fiă martorî la acest act sĕrbătoresc.

**Petersburg**, 28 Iunie. Contra-admiralul *Alexjew* comunică din *Port-Arthur*, că sub conducerea sub-colonelului *Sirinski* o trupă din 4 companii rusescî şi tot atâtea internaţionale, *au liberat în 26 Iunie nóptea espediţia lui Seymour* şi au dus în Tien-Cin 200 răniţî.

**Cifu**, 29 Iunie. Trupele lui Seymour au fost mântuite. El se reîntórce la Tien-Cin. Planul de a merge la Peking nu şi l'a putut realisa. Trupele lui au suferit mult. Colonelul german *Stössel* merge cu o trupă internaţională de 10,000 spre Peking.

**Londra**, 28 Iunie. Din *Shanghai* se vestesce, că Boxerii au pustiit şcóla de rĕsboiŭ din Mukdeni (Mandşuria).

Lui „*Times*“ i se anunţă din *Jokohama*, că Japonia a închiriat 31 corăbii de transport pentru a trimite trupe în China.

**Jokohama**, 28 Iunie. Guvernul japonez a decis sĕ trimită 20,000 soldaţî în China.

**Londra**, 28 Iunie. Din isvor transvaalian se anunţă, că Burii se întăresc cu şanţurî pe colinele dela *Middleburg*, unde ei sunt fórte numĕroşî.

## DIVERSE

*Cum scrie Ibsen?* — O revistă italiană dă importante amĕnunte cu privire la modul de lucrare al lui Ibsen. Ilustrul dramaturg norvegian ţine cu sfinţenie principiul unuia din personagiile sale: „Omul cel mai tare e acela, care lucréză singur“.

Viaţa lui Ibsen se scurge într'o singurătate aprópe completă. Poetul norvegian e unul din marii muncitorî ai timpului. Fórte rar îşî acordă vre-o di de vacanţă. In fiă-care diminéţă la 7 óre se aşédă la masa de lucru, pe care n'o părăsesce decât la ora 1 după amiadî. Enric Ibsen scrie o dramă pe an.

Şépte lunî trec numai în lucrărî preparatorii, cercetărî istorice şi alte amĕnunte în schiţarea planului, împărţirea în acte şi în scene. Celel'alte cincî lunî sunt consacrate redactărei propriŭ dise a piesei. Acésta a doua parte a operei e mai puţin obositore pentru Ibsen.

Când începe aşî redacta drama, ar puté sĕ spună ca Racine, odinióră: „opera mea e compusă, nu 'mî rĕmâne decât s'o scriu“.

Cu cât se apropiă de scena ultimă, Ibsen se simte năpădit de tristeţă. D-lui Lindler, care-l întrebase pentru-ce se întristéză tot-déuna în momentul când alţii s'ar bucura, Ibsen i-a rĕspuns:

„Melancolia în momentul când termin o dramă provine din téma, ca acéstă piesă sĕ nu fie ultima. Atuncî mi-se pare că tóte isvórele spiritului meu sunt sleite şi nu mai am nimic de spus“.

„De alt fel aceste temerî sunt false, — recunosc. Puţin câte puţin spre mirarea mea şi fără scirea mea, nouĕ materialurî se îngrămădesc în creerul meu. Câte-va sĕptĕmânî abia a trecut şi planul unei nouĕ lucrărî se arată ochilor mei“.

„***Rivista di studi Psichisi***“ din Turin publică următórea istorióră, ce i-o împărtăşesce o cetitóre a ei: Mama mea a murit în 1885 şi încă în absenţa mea. Cu câte-va óre înainte de mórte am cercetat'o şi medicul spunĕndu-mî, că încă va mai trăi cât-va timp, m'am depărtat. Inainte de a eşi, am sĕrutat'o şi i-am dis: „Mamă eu merg până acasă sĕ-mî adorm copilaşul“. — „Te şi ducî?“ dise ea liniştit şi privind jalnic în ochii mei. „Dumnedeu cu tine. Ne vom vedé mâne diminéţa?“ Mângăiată puţin am mers acasă şi după-ce mi-am adurmit copilul, m'am culcat şi eu. Dér numai puţin timp am putut sĕ dorm. M'am deşteptat de grabă şi încet, ca sĕ nu trezesc copilul, m'am îmbrăcat. Când eram gata vĕd de-odată la picióre le patului un glob alb apropiindu-se încet spre mine. M'am speriat grozav şi am aprins lumînarea. Copilul sta ridicat în pat şi mi-a dis: — „Am audit, cum te îmbracî. Unde mergî?“ — „La bunică-ta“. — „La bunica?“ dise copilul mirându se. „Bunica este aicî. Tocmai acum am vĕdut'o“. — „Cum s'o fi vĕdut?“ dise-i agitată. „Sci, că ea zace bolnavă şi nu póte fi aicî“. — „Ba da, e aicî. Am vĕdut'o când a întrat de tot încet, ca sĕ nu te conturbe; şî-a pus capul lângă mine pe pernă, m'a sĕrutat şi mî-a dis încet: *lii buono* (fi bun). Apoi s'a dus la patul tĕu, s'a oprit la piciórele patului şi te-a privit lung“. Vorbele copilului m'au iritat grozav, aşa că mĕ cuprinse frigurile şi simţiam cum cineva mĕ sĕrută. Puţin în urmă venì fratele meu şi-mî spuse, că mama a murit. Mi-a mai spus, că diminéţa la piciórele patului ei a vĕdut lumină, ceea-ce l'a mişcat aşa de tare, încât începù sĕ plângă, credênd, că s'a arătat spiritul mamei.

Până aicî istorióra. Că ce e adevĕrat şi ce nu din ea, lăsăm în rĕspunderea povestitórei.

## Dela „Tipografia A. Mureșianu" din Brașov,
### se pot procura următórele cărțĭ:

Pentru comercianțĭ funcționarĭ și toțĭ ómenii de afacerĭ, precum și studențĭ putem recomanda următórele cărțĭ:

***Manul de dreptul cambial***, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la șcóla română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei" și e menită a face marĭ servicii tutu'or, carĭ au afacerĭ cu cambii polițe). Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr).

***Idei fundamentale în economia politică.*** D-l *Ioan Socaciu*, vechiŭ profesor la scólele comerciale române din loc, a scos de sub tipar o nouă broșură sub titlul de mai sus, fiind adausă în partea a doua și o *nouă teoriă sociologică*, care conține lucrurĭ de interes scientific deosebit mai ales pentru specialiștĭ. A cunósce ideile fundamentale ale economiei politice este fără îndoélă de mare interes pentru orĭ care cetitor inteligent. Prețul e 65 cr.

***Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente*** de *I. C. Panțu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ și pe dile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunțit, așa ca sĕ fie ințelese de orĭ și cine; de-asemenea modul de calculare al intereselor la băncĭ și teoria conturilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

***„Curs complet de corespondența comercială"***, de *I. C. Panțu*. Conține modele de circulare, scrisorĭ de informațiunĭ, recomandațiunĭ și acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune și spedițiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede și cupóne etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

*Un capitol* din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panțu*, prof. la școla comercială superióră din loc. Tractéză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite esemple, pe carĭ studiindu-le cu atențiune, póte orĭ și cine sĕ învețe contabilitatea, adecă ținerea socotelelor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

***Al doilea capitol din contabilitatea duplă,*** de *I. C. Panțu*. Acéstă nouă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.*

La creditul cambial s'a întrodus o afacere de patru lunĭ, trecută în registrele principale și auxiliare după metodul usitat la noi, precum și după metodul numit frances, întocmai așa, după cum se întrebuințéză în practică, arătându-se încheerile lunare și încheerea anuală.

La afacerile de bancă, după o împărțélă sistematică a afacerilor, s'a esplicat scontul de cambii și reescontul, afacerĭ cu monete, avansurĭ pe efecte publice (lombard); împrumuturĭ pe alte gagiurĭ (marfă etc.) și depunerile spre fructificare. Esplicările s'au făcut la singuratice casurĭ și apoi s'au combinat la micĭ afacerĭ, carĭ duréză trei și șese lunĭ, arătându-se încheerea într'un Maestru tabelar și la urmă arătându-se trecerile, așa după cum se întêmplă în practică, în registre principale și auxiliare.

Prețul este 2 coróne + 10 banĭ porto-De vêndare în Brașov: la Tipografia „A. Mureșianu" și la Librăria N. Ciurcu. In Sibiiu: la Librăria archidiecesană. — Atragem atențiunea publicului nostru, îndeosebĭ a celor ce se ocupă cu afacerĭ comerciale, precum și a membrilor din direcțiunile băncilor nóstre și a funcționarilor acestora, asupra acestei lucrărĭ de neapĕrată trebuință.

*

### Cărțĭ de rugăciiunĭ și predicĭ.

***Anghira Mântuirei***, cărticea de rugăciunĭ și de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă a drept credincioșilor creștinĭ, *Edițiunea IV corectată.* Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un esemplar în părețĭ tarĭ colorațĭ 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

***Mărgăritarul Sufletului,*** carte de rugăciunĭ și cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla, Tip. „Aurora" A. Tod ran 1899. Conține peste 334 pag. Legată în părețĭ tarĭ colorațĭ, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

***Micul mărgăritar sufletesc,*** cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiiĭ mai mărișorĭ. Gherla, Tip. „Aurora" A. Todoran 1898. Un esemplar legat în părețĭ tarĭ colorațĭ costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

***Carte de rugăciunĭ, cererĭ și laude*** întru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul și mângăiarea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Prețul unui esemplar legat în părețĭ tarĭ colorațĭ 20 cr. (cu posta 23 cr.)

***Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sĕrbătorile de peste an,*** scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu.* Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbători. Conține vre-o 400 pag. Prețul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicĭ sunt favorabil aprețiate și din partea clerului înalt din România.

***Cuvêntărĭ funebralĭ și iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte,*** întocmite de *Ioan Papiu*, cunoscutul scriitor bisericesc. Conțin vre-o 400 pag. Prețul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

***Predicĭ pentru Duminecĭ*** de *Iustin Popfiu*, învĕțatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odinióră. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindênd predicĭ frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

***Predice pentru Duminecile de peste an,*** compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe.* Conține predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

***Predicĭ pe tóte Duminecile și sĕrbătorile de peste an,*** de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numĕrósele sale scrierĭ atât de mĕdnóse, instructive și cu atâta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Prețol 1 fl. 50 cr. (4 lei).

*Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.*
*Redactor responsabil: Gregoriu Maior.*

## Cursul pieței Brașov.

Din 29 Iunie 1900.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnota rom. | Cump. | 19.04 | Vênd. | 19.12 |
| Argint român. | Cump. | 18.90 | Vênd. | 19.— |
| Napoleond'orĭ. | Cump. | 19.26 | Vênd. | 19.30 |
| Galbenĭ | Cump. | 11.30 | Vênd. | 11.40 |
| Ruble Rusescĭ | Cump. | 127.— | Vênd. | —.— |
| Mărcĭ germane | Cump. | 58.50 | Vênd. | —.— |
| Lire turcescĭ | Cump. | 10.72 | Vênd. | —.— |
| Scris. fonc. Albina 5% | | 100.— | Vênd. | 101.— |

## Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Iunie 1900.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% | 115.60 |
| Renta de coróne ung. 4% | 91.20 |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% | 119.75 |
| Impr. căil. fer. ung. în argint. 4½% | 99.— |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. | 116.80 |
| Bonurĭ rurale ungare 4% | 90.65 |
| Bonurĭ rurale croate-slavone | 92.50 |
| Impr. ung. cu premii | 158.— |
| Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin | 138.75 |
| Renta de argint austr. | 97.60 |
| Renta de hârtie austr. | 97.35 |
| Renta de aur austr. | 115.90 |
| Losurĭ din 1860. | 134.40 |
| Acții de-ale Băncei austro-ungară | 17.47 |
| Acții de-ale Băncei ung. de credit | 726.— |
| Acții de-ale Băncei austr. de credit | 694.50 |
| Napoleondorĭ | 19.30 |
| Mărcĭ imperiale | 118.52½ |
| London vista | 242.35 |
| Paris vista | 96.45 |
| Rente de coróne austr. 4% | 97.60 |
| Note italiene | 90.90 |


Franselăriă, Pâne și prăjiturĭ fine.


Tipografia A. Mureșianu, Brașov.